

MARIBORSKI VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2460
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

Habsburžani in mala antanta

V zvezi z novimi avstrijskimi zakoni o vrnitvi premoženja Habsburžanom in dovoljenju, da se smejo spet naseliti v Avstriji, so se pojavile zlasti v tisku zahodne Evrope vesti, ki so trdile posredno ali neposredno, da v mali antanti glede vrnitve Habsburžanov ni enotnosti in se je zlasti mnenje Češko-slovaške temeljito spremenilo. Te vesti so zatrjevale, da vidi Češko-slovaška v restavraciji Habsburžanov v Avstriji manjše zlo kakor v »Anschlussu«. Vsem tem govoricam, ki bi utegnile marsikoga zavesti na napačna pota in napraviti nepotrebno zmedo, je napravilo sedaj poluradno glasilo češko-slovaškega zunanjega ministrstva »Prager Presse« odločen konec s člankom »Habsburžani in mala antanta«, objavljenem na uvodnem mestu v nedeljo 14. t. m., o katerem smo na kratko poročali že med telefonskimi vestmi. Ker je ta članek načelne važnosti zlasti tudi za nas, ki smo na vprašanje restavracije Habsburžanov v Avstriji ali na Madžarskem še posebno zainteresirani, bo gotovo zanimalo, kaj pravi »Prager Presse«.

List zavrača najprej odločno omenjenje vesti zahodnega tiska in pravi, da se stališče male antante in tudi Češko-slovaške v zadevi Habsburžanov ni prav nič spremenilo in se spremeniti tudi ne more. Potem pa pravi: »Vsakomur, ki pozna srednjeevropsko zgodovino in politični položaj v srednji Evropi je nedvomno jasno, da ni za vsako posamezno državo male antante nesprejemljiva le vsaka možnost vrnitve Habsburžanov, ampak je prav tako nesprejemljiva tudi vsaka diskusija v tej smeri. Stališče male antante se od konca svetovne vojne ni prav nič spremenilo. Ni se niti moglo spremeniti, ker so praktične izkušnje, ki so si jih pridobili narodi male antante s Habsburžani preveč poučne. Nobeden narodov in držav male antante ne bo in ne more trpeti, da bi se v njihovem sosedstvu zopet naselili odgovorni predstavniki dinastije Habsburg, ki imajo na vesti vse nekdane zatiranje, kakor tudi vse strašne stiske in skušnje svetovne vojne. Tu pa ne gre le za odpor, ampak tudi za načelne vzroke ter prepričanje, da bi povzročila restavracija Habsburžanov, bodisi v Avstriji ali na Madžarskem, v srednjeevropskih razmerah tudi danes take nemire, odpre in boje, kakor bi jih Evropa pri sedanjem stanju težko prenesla.

Zaradi tega mala antanta ni le proti restavraciji Habsburžanov, marveč tudi proti sami vrnitvi Otona in Cite v Avstrijo. »Popolnoma nesmiselno je zaradi tega, ako se z neke strani govori o restavraciji Habsburžanov v tem smislu, kakor da ne bi bila trenutno aktualna in bi utegnila to postati šele kdaj pozneje. Mala antanta se s Habsburžani ne bo nikoli sprijaznila, zato se s takimi in podobnimi izjavami o aktualnosti ali neaktualnosti javno mnenje srednje Evrope le vznemirja in se onemogoča ustvaritev tiste atmosfere medsebojnega zaupanja, ki je za gospodarsko obnovo srednje Evrope in v prvi vrsti Avstrije ter Maržarske, katerih gospodarski in finančni položaj ni najboljši, neohodno potrebna.« Prav tako so nesmiselne tudi izjave, »da bi bila vrnitev Habsburžanov prej ali slej sprejemljiva zaradi tega, ker bi bili Habsburžani najboljša garancija proti »Anschlussu«.

Društvo narodov naj spi dalje

Mussolini pojde v Afriko? — „La Sera“ se norčuje iz Društva narodov — Prostovoljci za Abesinijo in proti Abesiniji — Ogromne vojaške vaje

LONDON, 17. julija. V tukajšnjih dobro poučenih krogih se zatrjuje, da je sklenil Mussolini v mesecu avgustu odpotovati v Eritrejo in Somalijo, kjer si bo ogledal priprave in čete za vojno proti Abesiniji. Zbranim vojakom bo imel tudi govor o vojni akciji in njihovih dolžnostih.

MILAN, 17. julija. Italija izjavlja dalje mobilizacijo novih čet in fašistične milice in neprestano se odpošilja v vzhodno Afriko ladje s četami, orožjem, municijo in hrano. Ob priliki nove mobilizacije redne in fašistične divizije pa piše tukajšnji dnevnik »La Sera«, da je Italija izgubila že preveč časa z iskanjem sporazuma z Abesinijo. Čisto neodvisno od potrebe Italije, da razširi svoj imperij, pravi list, obstoja podlaga in upravičeno ne samo za eno, ampak za deset kazenskih ekspedicij proti Abesiniji, deželi barbarstva in suženjstva. Besede sira Samuela Hoareja o tradicionalnem prijateljstvu med Veliko Britanijo in Italijo so naletele v Italiji na lep odmev. Sedaj pa je treba

te besede dokazati tudi na delu. Velika Britanija ne sme ovirati pravičnih teženj velikega naroda, kakor je italijanski. Društvo narodov, ki je prespalo toliko velikih dogodkov, naj izvoli še dalje mirno spati.

LONDON, 17. julija. Odkar izgleda, da vojne med Abesinijo in Italijo ne bo mogoče preprečiti, se je pričela po vsem velikobritanskem imperiju velika akcija za privatno pomoč Abesiniji. V Angliji so nekateri bivši častniki in podčastniki angleške vojske sklenili ustanoviti britansko »Legijo tujcev«, ki bo odšla na pomoč Abesiniji. Že takoj spočetka se je javilo v to legijo več sto častnikov in vojakov. Abesinsko poslanstvo v Londonu oblegajo množice ljudi, ki hočejo kot prostovoljci stopiti na stran Abesinije. Abesinski poslanik je zaradi tega zaprosil v Adis Abebi za instrukcije, ali naj te prostovoljce sprejme ali ne. Podobna akcija se je pričela pa tudi v dominionih, prav posebno pa še v Združenih državah Severne Amerike, kjer se oglašajo tisoči prostovoljcev za Abesinijo

zlasti med črnci. Zbirajo se tudi velike vsote denarja za pomoč Abesiniji.

BUDIMPEŠTA, 17. julija. Med tem ko se drugod prijavljajo prostovoljci za Abesinijo proti Italiji, se zbirajo tu prostovoljci za pomoč Italiji. Formirajo se prostovoljske čete in listi poročajo, da se je javilo doslej že preko 3 tisoč prostovoljcev, med njimi 800 častnikov in 22 pilotov. Prijavilo se je tudi 420 žensk, ki hočejo v vzhodno Afriko kot bolničarke ali kot kuharice. Vsi ti Madžari se hočejo boriti proti »barbarskim Abesincem«.

RIM, 17. julija. Po vsej Italiji se vrše ogromne priprave za velike vojaške vaje, pri katerih bo sodelovalo preko pol milijona vojakov. Italija hoče s temi vajami pokazati, da ni njena moč v Evropi zaradi akcije v vzhodni Afriki prav nič oslabiljena. Na oddelku velikih vaj na Južnem Tirolskem bo nastopilo sedem divizij, v oddelku Julijske Krajine nastopijo 4 divizije, po 3 pa na področju armadnega poveljstva v Milanu in v Neaplju.

Italija in vrnitev Habsburžanov

ZELO ODKRITOSRČEN ČLANEK »POLITICE«, SENZACIONALNO ODKRITJE »NEWYORK TIMES«.

RIM, 17. julija. Revija »Politica« objavlja članek urednika Coccole, v katerem se zavzema za vrnitev Habsburžanov v Avstrijo in na Madžarsko. Coccola pravi, da je že od leta 1921. vedno predlagal tako rešitev avstrijskega vprašanja. Tako rastavracijo Habsburžanov, podprto po Italiji, bi gotovo vsaj naknadno odobrili tudi Francija in Anglija. Ta dvojna monarhija bi bila sicer manjša kot nekdanja, a vendar dovolj močna, da prepreči vse nevarnosti, ki prete Avstriji. Noben Habsburžan ne bi nikoli mogel postati vazal Berlina. Obenem bi že s svojo prisotnostjo preprečil formiranje podonavske konfederacije po slovansko-francoskem modelu. Predstavljal bi vedno solidno bariero med severnimi in južnimi Slovani in preprečeval prodiranje panslavizma na Jadran.

NEWYORK, 17. julija. Pariški poročevalec lista »NewYork Times« objavlja senzacionalna odkritja o italijanskem prižadevanju za restavracijo Habsburžanov. Odkritja je potrdil celo tudi neki zaupnik legitimistov v Steenockerzechu. Italijansko-avstrijski sporazum o Habsburžanih je bil dosežen že lani tik pred Dollfussovo smrtjo med njim in Mussolinijem. Avstrija je morala le slovesno izjaviti, da prepušča za vse čase italija-

nizaciji Južno Tirolsko in ostale kraje bivše Avstrije, ki so bili priključeni Italiji. Italija je pa obljubila Dollfussu moralno in gospodarsko pomoč za izvedbo restavracije. V Avstriji so pa vedeli le redki, da je Dollfuss spravljal s tem Avstrijo v enak položaj kot Albanijo tiranski pakt. Italija je dalje obljubila, da bo dosegla priznanje za ta sklep tudi v Parizu in Londonu. V Franciji jih je mnogo, ki zagovarjajo restavracijo, da preprečijo »Anschluss«. Za to so zlasti masoni, ki so največji nasprotniki protimasonske Nemčije. Iz tega razloga je bil v glavnem sklenjen tudi francosko-sovetski pakt.

Delo se vleče

BEOGRAD, 17. julija. Pričakovanje, da bo delo v finančnem odboru zaključeno že včeraj ali danes, se ni izpolnilo, zaradi tega je veliko vprašanje, ali se proračunska razprava v plenumu skupščine sploh prične že ta teden. Za ključek se zavlačuje zlasti zaradi razprav o pooblaštilih vladni za izpremembo zakonov.

Titulescu — Jugoslovan

SUBOTICA, 17. julija. Včeraj se je na svojem potovanju na oddih v Francijo

ustavil tu romunski zunanji minister Titulescu, ki je med drugim izjavil novinarjem, da stoji glede vprašanja vrnitve Habsburžanov v Avstrijo ali na Madžarsko popolnoma na stališču Jugoslavije in je v tem oziru Jugoslovan. Dalje je dejal, da bo prišel v avgustu na Bled, kjer se bo na konferenci male antante sestal z dr. Benešem in dr. Stojadinovićem.

ZA ZNIŽANJE OGLASNEGA DAVKA.

BEOGRAD, 17. julija. Večje število vladnih in opozicijskih članov finančnega odbora je predložilo odboru amandman, v katerem se zahteva, da se takoj ukine neznošno obdavčenje oglasov, v listih in se uvede zopet ono taksiranje, ki je veljalo pred 19. februarjem l. 1934. Kakor je znano, se je davek na oglase in objave v listih po omenjenem datumu povečal skoraj za 20-krat, kar je silno prizadelo vse liste v državi in nekaterim obstoj sploh ogrozilo.

KONDILIS NA OPLENCU.

BEOGRAD, 17. julija. Včeraj je prišel z Bleda semkaj grški ministrski podpredsednik in vojni minister general Kondilis. Odpeljal se je takoj dalje na Oplenac, kjer se je poklonil spominu pokojnega kralja Aleksandra. Popoldne se je Kondilis vrnil v Beograd in se zvečer udeležil večerje na grškem poslanstvu.

STOJADINOVIĆ V BEOGRADU.

BEOGRAD, 17. julija. Ministrski predsednik in zunanji minister dr. Milan Stojadinović se je vrnil z Bleda v Beograd.

Te trditve so brez podlage. Le kratek pogled na zemljevid in zgodovino srednje Evrope nas pouči o docela nasprotnem, da bi bila namreč vrnitev Habsburžanov le etapa k »Anschlussu« in bi se s tem nevarnost »Anschlussa« samo še povečala. Restavracija bi napravila iz držav male antante in iz Nemčije, ki je prav tako proti restavraciji, le naravne zaveznike, v Avstriji sami pa bi nagnala marksiste k narodnim socializmom, ker vidijo ti v narodnem socializmu manjše in le prehodno zlo, v Habsburžanih pa večje in trajno.

Zaradi tega mora biti v interesu vseh, ki si »Anschlussa« ne želijo, torej tudi v interesu zahodnih velesil Anglije, Francije in Italije, da se Habsburžani ne vrnejo. Vsako omahovanje v tem oziru bi rodilo le to posledico, da bi nagnalo nasprotnike Habsburžanov v mali antanti v politiko, katere konsekvence se sploh ne dajo pregledati. Najbolj bi se te posledice pokazale v politiki Jugoslavije. Jugoslavija bi utegnula priti do prepričanja, da je »Anschluss« za njo manjše zlo ko Habsburžani, ki bi skušali uganjati dalje svojo razdiralno

politiko, med tem ko bi Nemčija v primeru »Anschlussa« prav lahko ponudila Jugoslaviji zaveznitvo glede zahtev v po Jugoslovanih naseljenih pokrajinah Avstrije in Italije. Vsaka simpatija zahodnih velesil za Habsburžane bi zato mogla postati usodna tudi za nje same. Restavracija Habsburžanov bi pomenila tudi narušenje samih načel mirovnih pogodb. Vse to utemeljuje potem list še v podrobnih izvajanjih. To odločno stališče »Prager Presse« moramo zaradi tega iskreno pozdraviti! r.

Dnevne vesti

Ob izvirkih nove slatine

Mariborski in okoliški gostilničarji v Gaberniški Slatini

Torek zjutraj so odpeljali iz Maribora v Gaberniško Slatino pri Podplatu štirje avtobusi z »Rdečim Francjem« na čelu 130 mariborskih in okoliških gostilničarjev. V Gaberniku so si ogledali peto vrelcev in ostale naprave znane ga berniške slatine, ki je gostom zelo ugajala. Prirčne besede so spregovorili ob tej priliki lastnik omenjenih vrelcev g. Lovrenčič, v imenu mariborskega gostilničarstva gg. Povodnik in Starman, v imenu okoliškega gostilničarstva pa g. Šabeder. Vmes je marljivo sodeloval preizkušeni duet Pesek Schmid, kateremu se je s svojimi odlični-

mi samospevi priključil še g. Starman. Zunaj v Sp. Radvanju pri Pšundru pa je bil po povratku prisrčen prijateljski večer, pri katerem se je imenitno postavil g. Jožko Kolarič s svojim odličnim tenorjem. Na krasnem uspehu gaberniškega izleta, ki bo vsem številnim udeležencem ostal v trajnem spominu, imajo prvenstveno zaslugo vneti propagatorji tega poučnega ter informativnega izleta gg. Anton Podlaha, Franček Trafenik in agilni tajnik tuk. Združenja gostilniških podjetij Janko Jenko.

Poklonitev emigrantov na Oplenju!

Letos 1., 2. in 3. novembra se bo vršilo veliko romanje emigrantov iz Julijske Krajine na Oplenac, da se poklonijo manom velikega kralja Zedimitelja. Ta dan bodo romali vsi emigranti iz vse države na grob velikega pokojnika; iz Maribora bo tudi najbrže vozil poseben vlak. Da se onim, ki se nameravajo udeležiti romanja omogoči, da ne bo breme preveliko se je ustanovil pod okriljem društva »Nanos« odbor, ki je prevzel organizacijo ter sklenil že sedaj zbirati sredstva za romanje. Vse one, ki se nameravajo udeležiti romanja prosijo odbor, da se javijo vsak dan od 6. do 8. ure zvečer v prostorih društva »Nanos«, kjer dobe še druga navodila. Vsak udeleženec že sedaj lahko hrani denar pri odboru in lahko že sedaj začne zbirati za vlak in hrano. Predvidoma bo stala vožnja, hrana in prenočišče okoli 250 Din. Da bo to romanje čim impozantnejše, vabimo vse rojake in prijatelje našega gibanja, da se udeležijo romanja ter s tem dokažejo ljubezen do velikega kralja ter do bratov, ki jim ni dana možnost, da bi poromali na grob Njega, v katerem so videli tudi oni svojega vodjo in kralja. Pripravljani odbor društva »Nanos«.

Akvarijska razstava na Mariborskem tednu

* Med številnimi razstavami na IV. Mariborskem tednu, ki bo v času od 3. do 11. avgusta t. l., bo gotovo zelo zanimiva akvarijska razstava. Mnogi naši in tuji akvaristi, ki so že prijavili svojo udeležbo, nam bodo prikazali vodno življenje predvsem tropskih krajev. Čudovite eksotične ribice, ki so redki eksemplariji in jim že grozi izumrtje, bodo razveseljevale številne obiskovalce Mariborskega tedna. Tako bodo na akvarijski razstavi videli res prava čudesa prirode, ki so nam deveto čudo, medtem ko so vodne živalce v tropskih krajih popolnoma vsakdanje. Že lani je na Mariborskem tednu vzbujal mali akvarij največjo pozornost obiskovalcev, ki se niso mogli dovolj načuditi raznobarnim eksotičnim ribicam najrazličnejših oblik. Seveda bo letos prirejena velika akvarijska razstava, ki bo prikazala res popolno vodno življenje z vso njegovo pestrostjo in mikavostjo. To dejstvo potrjujejo že številne prijave akvaristov tudi iz tujine, ki žele razstaviti svoje akvarije na letošnjem IV. Mariborskem tednu.

Zadnja pot Maksa Zemljiča. Ob krasni udeležbi sorodnikov, prijateljev in znancev blagopokojnega šolskega upravitelja Maksa Zemljiča je bil pri Spodnji Kungoti v ponedeljek pokop telesnih ostankov blagega pokojnika. Prirčne tople in občutne so bile poslovilne besede, s katerimi se je poslovil od rajnega prijatelja in vzgojitelja mladine spodnjekun goški šolski upravitelj g. Vekoslav From. Slava spominu narodnjaka, poštenjaka in dobričine Maksa Zemljiča!

Kot zastopniki mariborskih invalidov se udeležijo nedeljskega razvija prapora invalidskega združenja v Karlovcu vodilni člani tuk. invalidske organizacije gg. Frano Geč, Jožko Kolarič in Martin Pravdič.

Konferenca osrednjega vodstva trgovskih združenj se je včeraj pričela v Beo-

gradu. Razpravljajo o davčnih določbah novega finančnega zakona. Svoje zahteve bodo formulirali v resoluciji, ki jo bodo izročili finančnemu ministru in vsem članom finančnega odbora.

Šahovski turnir v Beogradu. V nadaljevanju osmega kola šahovskega moštrskega turnirja je Vuković premagal Filipovića, dočim se jepa rtija Nedeljko: Tomović končala remis; partija med dr. Drezgo in Petrovičem je bila ponovno prekinjena. Včeraj dopoldne se je pričelo deveto kolo in je dr. Drezga premagal Avirovića in Šrajber Nedeljko: Tomović končala remis; partija med dr. Astaloš: Tot in Bröder: Trifunović; ostale partije se še niso končale. Stanje po 8. kolu: Kostić 7, König, Pirc, dr. Trifunović po 6, Šrajber 5, Vuković 4 in pol (1), dr. Astaloš, dr. Bröder po 4, Nedeljko: Tomović 3 in pol (1), Tot 3 in pol, Petrovič 1 in pol (1), Avirovič, dr. Kalabar 1 in pol.

V Mariboru bivajoči, še nezapriseženi rezervni in vpokojeni častniki ter vojaški uradniki se obveščajo, da bo naknadna prisega v Gambrinovi dvorani, Gregorčičeva ul., pred naborno komisijo po veljstva mariborskega vojaškega okrožja v petek, dne 2. avgusta 1935 ob 10. uri

PRI ZAPRTJU IN MOTNJAH V PREBAVI

vzeti zjutraj na prazen želodec čašo

Franz Josefove grenčice

Registrirano od ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje S. br. 15.485 od 25. V. 1935.

dopoldne. Po možnosti naj prizadeti že napisane prisege prinesejo s seboj. Podrobna pojasnila, kakor tudi vzorec pisane prisege je gg. rez. častnikom na razpolago v vojaškem oddelku mestnega poglavarstva v Mariboru.

V Mariboru bivajoči rezervni častniki, ki so prejeli uniformo od države oziroma Združenja rezervnih častnikov se pozivajo, da se zaradi pregleda javijo z njo naborni komisiji poveljstva mariborskega vojaškega okrožja v Gambrinovi dvorani v petek, dne 2. avgusta 1935 ob 10. uri dopoldne.

Z avtokarom v Rogaško Slatino. O priliki 2. mednarodnega teniškega turnirja, ki bo 21. t. m. v Rogaški Slatini, priredi »Putnik« izlet z avtokarom. Ljubiteljem belega sporta bo na ta način omogočeno prisostvovati tej zanimivi prireditvi, ki bo zvečer kronana s teriškim plesom. Obenem pa si bodo lahko ogledali, občudovali in vživali prijeten hlad modernega prekrasnega bazena v Rogaški Slatini, kjer je kopalna sezona sedaj na višku in letos prav posebno sijajna. Odhod ob 6. uri zjutraj izpred hotela »Orel«, povratek približno ob 24. uri po končanem plesu. Vozna cena za tja in nazaj 50 Din. Prijave sprejema »Putnik«, Maribor Aleksandrova c. 35., tel. 21-22.

Mladinski dom viteškega kralja Aleksandra I. Zedimitelja v Bakru zamore sprejeti za kolonijo dečkov od 2. do 30. avgusta t. l. še nekoliko dečkov od 7. do 16. leta. Informacije in prijave daje oz. sprejema Oblastni odbor Jadranske stráže v Gregorčičevi ul. 26. do vključno 20. julija t. l. Obenem se obrača odbor na vse člane in prijatelje JS s prošnjo, da bi darovale kake slike naših narodnih mož, pokrajinske, pomorske i. dr., s katerimi bi zamogli olepšati tudi notranjost doma. Marsikateremu leže take slike kje zaprašene med tem ko bi mogle domu dobro služiti. Sprejemajo se v pisarni na gornjem naslovu.

Večerni promenadni koncert. Olepševalno društvo priredi drevi od pol 9. do pol 10. ure v Mestnem parku večerni promenadni koncert, pri katerem bo igrala vojaška godba pod taktirko kapelnika g. Svobode.

Nočna lekarniška služba. Jutri v četrtek, bosta imeli nočno lekarniško službo Albaneževa lekarna »Pri sv. Antonu« v Frankopanovi ulici in Vidmarjeva lekarna »Pri sv. Arehu« na Glavnem trgu.

IV. Mariborski teden

od 3. do 11. avgusta 1935

Revija nacionalne produkcije. Tekstilna razstava, splošna industrijska, velika obrtna, vinska, vrtnarska, fotomaterska, velika razstava slovenske umetnosti, propagandna, turistična itd. - 3.-4. avgusta 1935 mednarodni plesni turnir in III. drž. razstava čistokrvnih psov. - 9.-11. avgusta 1935 plavalce in skakalne tekme na Mariborskem otoku.

50% popust na železnih od 1. avgusta do 15. avgusta 1935.

Naplavljeno truplo. Na avstrijski strani Mure pri Čmureku je Mura naplavila truplo orožnika Nikole Bezbradice, ki se je pretekli teden pri kopanju utopil. Na intervencijo okrajnega glavarja dr. Senekoviča so avstrijske oblasti brez večjih formalnosti truplo izročile našim oblastem. V sprevedu, ki je krenil od avstrijske na našo stran, so celo korakali oddelki avstrijske žandarmerije in vojske, ki so v sredini mosta tudi oddali častno salvo. Kondukta so se udeležili tudi okr. glavar dr. Senekovič, podpolkovnik Gerovac in pr. Trbojevič. Tragično umrlega orožnika so pokopali pri Mariji Snežni.

Dve nezgodi. Včeraj je padel s kolesa 11letni v Spodnjem Radvanju stanujoči sin železničarja Jakob Černič in si poškodoval levo roko. Pri delu pa si je poškodoval desno roko 15letni v Jurčičevi

ulici uslužbeni natakarski vajenec Slavko Jurša. Oba poškodovanca se zdravita v bolnišnici.

Dve prometni nezgodi. Včeraj popoldne je neki osebni avto izpred »Velike kavarne« podrl na tla 47-letno zasebnico Marijo Kropflovu v trenutku ko je hotela prekoračiti cestišče. Kropflova je zadobila k sreči lažje poškodbe na nogah in po obrazu. Malo prej pa je neki kolesar zavozil v 12-letno dijakinjo Anico Druzovičovo, ki jo je podrl na tla, tako da je zadobila lažje poškodbe po nogah.

Slaka krvi... se še sedaj vidi na mestu tragične nesreče 14-letnega dijakca Rudolfa Majena. Ker so poškodbe zelo nevarne, se je ubogi deček zasiljal v bolnišnici, kako je prišlo do nesreče. Vsekakor je čudno, da je dotični avtomobilist pustil težko poškodovanega dečka ležati na mestu nesreče, kjer se je pri bruhanju krvi zvijal v trpkih bolečinah. Malo več srca...!

Pretep. V prepiru sta se sprla posest. Škof iz Kungote in neki dninar. Posestnik Škof je v divji jezi poiskal sekuro in udaril dninarja tako hudo, da je obležal nezavesten in so ga morali prepeljati v bolnišnico.

Ker mu ni hotel dati vina je v Velki 32letni delavec Ivan Zakojič napadel gostilničarja Alojzija Jamšnika. Vrgel mu je kamen s tako silo v obraz, da se je gostilničar onesvestil. Zadožil je tako težke poškodbe, da so ga morali prepeljati v bolnišnico.

Hitro so ga dobili. Sinoči je bilo tkalki Mariji Spegličevi v neki gostilni v Večernjski ulici ukradeno skoraj novo žensko dvokolo. Nekateri gosti so videli, ko je tat kolo odpeljal proti Tattenba-

KINO

GRAJSKI KINO

Od danes pa do vključno petka najlepši film tega leta

„Kraljica Kristina“

Greta Garbo.

Naš prihodnji vefilm: »Bosambo« pride v soboto.

chovi ulici ter o tem obvestili stražnika, ki je kaj kmalu zlikovca našel v neki gostilni v Tattenbachovi ulici. Ko je stopil stražnik v gostilno, je tat markiral pijanost ter ni hotel ničesar vedeti o kakšni tatvini. Šele ko so ga indentificirali gosti, ki so ga spoznali, je priznal. Kolo pa je imel shranjeno v veži hiše št. 3 v Tattenbachovi ulici. Stražnik ga je seveda aretirjal in ga spravil v policijske zapore. Tam so izvedeli, da se piše Josip Ilgo in je brezposelni kleparski pomočnik iz Maribora.

Na večalili je končal svoje življenje včeraj zjutraj v Slavovski Požegi 28-letni Branko Ivanović, ki je lani v decembru vlomil v hišo duhovnika Spasiča ter umoril njega, njegovo gospodinjko Zafirovičovo in hčerko trgovca Branješeviča.

Izsledeni napadalci. Poročali smo, da je bil preteklo nedeljo v gozdu pri Treh ribnikih napaden 23letni vojak Herman Mašič in nevarno ranjen. Policiji se je posrečilo izslediti napadalce, in sicer so to bili 24-letni brezposelni pevkovski pomočnik Alojz Rogan, 24-letni brezposelni delavec Ignac Ilešič in 30-letni Ivan Pucanja, doma iz okolice Ljutomera. Vsi trije so bili iz Maribora izgnani in so se klatili okrog ribnikov. Pri zaslišanju je Rogan priznal, da je napadel vojaka z žepnim nožem, dočim sta ostala dva le gledala. Rogana iščejo tudi studenški orožniki zaradi podobnega dejanja ter vlomnih tatvin, ki jih je v zadnjem času izvršil v Sturčencih.

Areiran zločinec. Orožniki so aretirali 29-letnega brezposelnega delavca Vinka Jošta, ki ga zasledujejo oblasti zaradi raznih prevar in tatvin. Izročili so ga sodišču.

Vlom. V stanovanje uradnice Grmekove v Št. Ilju je vlomil zlikovec, ki je odnesel razne obleke v skupni vrednosti nad 2000 Din.

Ukradeno kolo. Tekstilnemu mojstru Josipu Štrosmajerju je neznan tat ukradel izpred Delavske zbornice 800 Din vredno kolo znamke »Riksi«. Kolo ima evidenčno številko 71417.

Ogenj. V gospodarskem poslopu gostilničarja Samuela Bauerja v Črenšovcih je pretekli ponedeljek izbruhnil požar, ki je poslopje vpepelil do tal. Zgorlel je tudi zraven stoječi hlev, v katerem je bilo 60 kokoši in 4 svinje. Z veliko težavo so rešili gospodarsko orodje, konje in krave. Škoda znaša okrog 80.000 Din in je le deloma krita z zavarovalnico. Kako je ogenj nastal, se ne ve, sumijo pa, da je bil podtaknjen.

Gozdni požar. V gozdu »Jankoviču«, ki je last grofa Douglasa, se je vnela suha trava ter so plameni zajeli pol orala mladih borovcev. Delavcem se je po hudem naporu posrečilo požar omejiti.

Trg v sredo. Današnji trg za živila je bil še precej dobro založen. Kmetje so pripeljali 3 voze zelenjave, 4 voze kurilnih drv, 3 voze marelice in sliv ter 2 voze lesene in lončene robe. Cene so bile še precej zmerne in so prodajali piščance po 10 do 17 Din, kokoši 20 do 35 Din, race 15 do 30 Din, gosi in purane 30 do 50 Din. Cene zelenjavi in sočivju so bile naslednje: krompir 3 do 4 Din, paradižniki 4 do 12 Din, fižol v stročju 3 do 4 Din, čebula 4 do 5 Din, česen 5 do 6 Din kg; paprika 0.50 do 0.75 Din, kumare 1.50 do 3 Din, zeljnata glava 1 do 3 Din, ohrovt 1 do 2 Din, jajca 0.50 do 0.75 Din. Sadje: marelice po 12 do 16 Din, bruske 16 do 20 Din, smokve 12 Din, slive 10 do 12 Din kg; maline 6 Din, borovnice 3 do 3.50 Din.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 26.4 stopinj C nad ničlo; minimalna temperatura je znašala 16 stopinj C nad ničlo; barometer je kazal pri 20 stopinjah 741.7, reducirani na ničlo pa 739.3; relativna vlaga 69; vreme je jasno in tiho; vremenska napoved napoveduje stalno vreme.

Bistveni pogoji za sanacijo hranilnic

VRNITEV PUPILARNO VARNIH VLOG IN REVIZIJA ZAŠČITE KMETOV.

Objavili smo te dni glavne smernice novega načrta zakona o hranilnicah ter podčrtali važnost ureditve vprašanja hranilnic na osnovi enotnega državnega zakona. A že v tem svojem članku smo zapisali tudi gotove rezerve in smatramo za potrebno, se ponovno povrniti na predmet ter označiti podrobneje zlasti dva pogoja za življenjsko sposobnost hranilnic, pogoja, od kojih izpolnitve je odvisen biti ali ne biti teh tako važnih zavodov. Mislimo tu na vprašanje naložb pupilnega denarja na eni strani ter na vprašanje kmečkega moratorija na drugi strani.

O vprašanju pupilnega, zlasti denarja maloletnih, se je v našem časopisu že mnogo razpravljalo. Ni dvoma, da je bilo nalaganje tega denarja v naše hranilnice, za katere povsod jamčijo bodisi občine bodisi (doslej) sodni okraji z vsem svojim premoženjem, eden glavnih temeljev, na katerih je slonelo uspevanje in delovanje teh zavodov. Z zakonom o državni hipotekarni banki se je pravica nalaganja teh denarjev omejila samo na DHB in naše hranilnice bi morale vse pupilne denarje oddati v DHB. Kaj to pomeni za hranilnice, naj pojasni nekoliko števil: pri Mestni hranilnici v Brezicah so znašale naložbe pupilnega denarja še l. 1930 nad 50 odstotkov vseh vlog, a so zaradi oddaje na DHB padle do konca l. 1934 na 15 odstotkov; pri ljubljanski Mestni hranilnici od 32 na 4 odstot.; pri ljubljanskem od 48 na 24; v Kozjem od 50 na 24; v Rogatcu od 73 na 12; v Slovenjgradcu od 61 na 11 odstotkov itd. Nadaljnji proces v tem pogledu bi moral voditi do zastoja v poslovanju hranilnic. Zato je res skrajni čas, da se z novim zakonom o hranilnicah, ki bo omogočal v bodoče naložbe pupilnega denarja tudi zopet v hranilnicah, napravi konec temu destruktivnemu procesu. G. senator dr. Kramer in tovariši so s posebnim zakonskim predlogom za spremembo zakona o Drž. Hip. Banki v gotovo navedenem smislu skušali pripraviti teren za odpravo težke ekonomske krize, ki se je z navedenim zakonom našim zapadnim krajem zgodila.

Drugi bistveni pogoj za uspevanje hranilnic je končno pametna rešitev vprašanja kmečkega moratorija. Vsi se zavedamo, da je sedanje stanje provizorij, ki ga je treba i v interesu kmetov dolžnikov in zlasti v interesu naših hranilnic in naših podeželskih posojilnic čimprej likvidirati. Današnji moratorij štiti kmete vsepovprek, tudi take, ki zaščite niso potrebni in zlasti tudi take, ki zaščite niso vredni. Če je zaščita onih, ki zaščite niso potrebni, luksus, je zaščita nevrednih zločin nad

našim narodnim gospodarstvom, zlasti zločin nad našimi hranilnicami, ki imajo velik del, mnoge celo večino svojih naložb investiranih v hipotekarnih posojilih, v posojilih na posestva in hiše. Vsakomur, ki gleda gospodarske prilike z zdravimi očmi, je jasno, da takšna zaščita sama ne more rešiti kmetijske krize, ampak da treba poseči globlje, zaščito pa omejiti res samo na najnujnejše primere. Kakor narava sama iz sebe

izločuje vse, kar je za življenje nespodobno, tako se mora tudi v gospodarskem življenju pustiti izživljati ta princip, ne pa na umeten način skušati vzdrževati videz življenjske sposobnosti. S pametno revizijo kmetijske zaščite bodo hranilnice mnogo pridobile na razmahu, na veliko korist vsega onega, kar je v našem kmetstvu še v kljub težki krizi vendarle zdravega in za življenje sposobnega.

Smatram, da sta opisana predpogoja bistvena za možnost razvoja in napredka naših hranilnic, brez njih bo tudi novi zakon iluzoren.

V. S.

Narodna zavest Selnice in Ceršaka

OBA KRAJA STA BILA PRED OSVOBOJENJEM TRDNJAVI SLOVENSKE NARODNE ZAVESTI.

Zadnjič ste uvrstili med občine, ki so bile pred prevratom ob Muri nemškutarske, tudi Ceršak in Selnica. S tem ste storili obema krajema veliko krivico. Poudariti je treba na podlagi dokazov, da sta prav občini Ceršak in Selnica ob Muri bili ves čas pred svetovno vojno in tudi pozneje po ogromni večini slovenski in narodno zavedni. Prvi in glavni dokaz so ljudska štetja iz let 1880., 1890., 1900. in 1910. Že iz teh štetij je razvidno, da se od tod ni moglo širiti nemškutarstvo, ampak se je širila le narodna zavest. Res pa je, da so izginjale v morju tujstva, ki je pljusalo v Slovenske gorice s severa, druge občine ob Muri, Ceršak in Selnica pa sta ostala nepremagljivi slovenski trdnjavi.

Ti dve občini sta pošiljali pri vseh prejšnjih deželnozborskih volitvah v Maribor zavedne slovenske volilne moke. Da ni prišel krajini šolski svet v Št. Ilju v nemške roke, sta odločili le občini Ceršak in Selnica. Skromno je bilo število hiš, ki so klonile pred nemškim »Schulvereinom«. Nekateri so imeli pred nosom na Sladkem vrhu nemško šolo, pa so rajše hodili skoro 2 uri daleč v Št. Ilj v slovensko. Ko so ustanovili v Ceršaku nemško schulvereinsko šolo, ni zahajal vanjo niti en slovenski otrok, dasi so Nemci obljubljali staršem razne dobrote. Zaradi neupogljivosti vztrajnosti občanov Ceršaka in Selnice je moral nemški Schulverein to šolo zapreti.

V obeh občinah ni bilo niti enega nemškutaria. Kar je bilo nemškega, so bili res Nemci. Slovenci pa so po zaslugi slovenske duhovščine v Št. Ilju, Jarenini in Sv. Jakobu ter slovenskega učiteljstva ostali zavedni člani slovenskega naroda. Skoraj vsaka hiša je bila naročena na knjige Družbe sv. Mohorja in na slovenske liste. Od tam so širili slovenski tisk in slovensko zavest tudi na Sladki vrh, ki je bil od leta 1880., ko se je po nesreči priključil k župniji v Čmureku onstran Mure, precej ponem-

čen. Dokler so občani Sladkega vrha imeli svoje cerkveno središče še pri Mariji Snežni, je pa bila tudi ta občina povečini slovenska.

Iz Selnice in Ceršaka so pod vodstvom velikega rodoljuba župana Hauca, župnika Kelemine, nadučitelja Soraka, učitelja Mihe Vauhnik, kaplanov Štrakla, Tomažiča, Goloba in drugih vodili slovenski fantje slovensko propagando po vsej meji. Pri ljudskem štetju pred svetovno vojno nista bila izgubljena noben Slovenec in nobena Slovenka. Slovenski šoli pri Mariji Snežni in v Št. Ilju sta pa bili rezervuar za narodni napredek. Slovenska društva v Št. Ilju, Mariji Snežni in Jarenini so širila narodno prosveto in zavednost javno in na tihem po vsej meji. To je bilo v tistih res težkih časih pred vojno pravo narodno delo. Zaradi tega Ceršaka in Selnice nikakor ni mogoče prištevati k drugim krajem, ki so res tedaj podlegli odtujenju.

Ptuj

Okrajni cestni odbor v Ptuj. Obračun okrajnega cestnega odbora v Ptuj za leto 1934-35 je občinstvu na vpogled do 20. t. m. Obračun znaša 3 milijone 419.301 Din dohodkov in 2.722.635 Din izdatkov. Podrobni obračun je razviden v pisarni okrajnega cestnega odbora.

Razpust društva. Delavsko izobraževalno in kulturno društvo »Svoboda« je oblast razpustila, premoženje zaplenila in društveni lokal, ki je bil v bivši veliki vojašnici, zapečatila.

Tudi ptujski mali harmonikarji na turneji. Ptujski mali harmonikarji so te dni odpotovali na koncertno turnejo. Svoj prvi koncert so priredili v Daruvaru, kjer so malčki tako navdušili občinstvo, da so morali več točk programa ponoviti.

Nezgode in nesreče. Hudo se je ponesrečil 39-letni Ivan Hrga, posestnik v

Delodajalec in učenec

PROIZVOD: „UNION“, ZAGREB. 11-

Dornavi. Pri oranju njive ga je konj udaril z nogo s tako silo, da mu je zlomil desno nogo nad kolenom. Fraktura je zelo komplicirana, ker je zdrobljena kost in štrlijo kosti iz kože. Ponesrečenca so prepeljali v ptujsko bolnišnico. — V isti zavod so spravili tudi 29-letnega Franca Štrafelo, sina posestnika iz Sv. Marka pri Ptuj. Padel je s kolesa in se nevarno poškodoval na glavi in na desni roki.

Policijska vest. Policija je aretirala 40-letno Karolino Brusovo iz Köflacha v Avstriji in Milovana Cerovskega, privatnega uradnika iz Zagreba zaradi vlačugarstva in ker sta se izdajala in prijavljala kot zakonca. Karolina je namreč samskega stanu, Cerovski pa je oženjen. Razen tega imata še neke druge grehe na vesti, o čemur vrši policija še nadaljnje poizvedbe. Oddana sta bila v zapore okrajnega sodišča v Ptuj.

Kino. V soboto 20. t. m. ob 20. uri in v nedeljo 21. t. m. ob 18.30 in 20.30 se predvaja zgodovinski film Henrik VIII. Kot dodatek Foksov in Paramountov tehnik ter kulturni film ZKD.

Radio

Radio Ljubljana. Spored za četrtek 18. t. m. Ob 12: glasbene slike na ploščah; 12.45: poročila, vreme; 13: čas, obvestila; 13.15: izvajanje na harmoniki; 14: vreme, spored, borza; 18: simfonična suita na ploščah; 18.50: slovenščina, poučuje prof. dr. Kolarič; 19.10: čas, vreme, poročila, spored, obvestila; 19.30: nacionalna ura; 20: prenos iz Beograda; 21.30 čas, poročila, vreme, spored; 22: sekstet balalajk in plošč. Konec ob 23. uri.

Romain Rolland in Maksim Gorki.

Moskovski listi pišejo, da se je znan francoski književnik, ki se mudi v Rusiji, sestel s prav tako popularnim ruskim književnikom Maksimjem Gorkim. Temu sestanku so prisostvovali ruski komponisti in izvajali nekaj najnovejših kompozicij. Rolland se je živo zanimal za kulturni razvoj v Rusiji, posebno pa za velike uspehe mlade ruske generacije v književnosti in umetnosti. Njegovi ruski tovariši mu prirejajo povsod najboljše literarne in koncertne večere.

Milan Kajč:

Nesrečnica

Mladost in lepota sedemnajstletne Anike je prevzela Mihaela, da je celo zanižal, ko so mu pripeljali njeno skromno balo. Le nekaj mu na njej ni ugajalo, a tega ni jemal pretesno: »V zakonu se bo že spremenila!«

Ko je Anika stopala čez zeleni travnik, je utrgala cvetico, se ozrla, če jo mogoče kdo ne opazuje in nato poljubila. Natrgala si je šopek travniških cvetic in z njimi okrasila podobo Marije v kotu sobe. Nežno kot cvetice je ljubila tudi ptice, gozd, polje in nebo. Bila je zelo verna. A imela je čudno navado: kadar je bila s čim zadovoljna, se je sama sebi smejala. Ta smeh, ki se ga niti ni zavedala, so ljudje kmalu tolmačili kot znak duševne manjvrednosti. Po poroki je mož začuden opazal pri mladi ženi to navado in žal mu je bilo, da tega ni videl prej.

Anika je kmalu spoznavala, da plahni moževa ljubezen. Vpliv tašče je postal vedno vidnejši. V svoji zapuščenosti se je Anika često zaprla vase in v molitvi iskala pomoči.

Dan je bil topel, ko je pomlad odpirala popje na drevju. Sneg je skopnel; zemlja je bila še vsa mokra, mehka, da so se vgrezala kolesa vozov, pomikajo-

čih se proti njivam, kjer so kmetje razmetavali gnoj.

Roke mlade žene so prenehale z delom. Naslonila si je vile na prsi in se zamislila. Nato se je pokrivala in pričela vneto moliti. Tašča jo je poklicala. »Saj pa nismo v cerkvi! Prenehaj že!« V globoki zatopljenosti je snaha preslišala ta opomin. In že so jo oplazile po hrbtu moževe vile. Stresla se je od začudenja; niti zajokala ni. Le velike modre oči so potemnele in srepo ošinile moža ter taščo.

Čim tesnejša je postajala zveza med materjo in sinom, tem bolj je zijał prepad med možem in ženo. Prvega otroka se je Anika še veselila, drugega ne več. Spoznavala je, da prehaja možovo sovraštvo in njena nesreča še na deco. Rešitve in utehe je iskala zdaj edino v cerkvi, v kapeli in v sobi pod Marijino sliko. V tistih trenutkih ji je odleglo. Potem pa je življenje z vso svojo surovostjo znova težilo na njene občutljive možgane in ji polagoma mračilo um...

Vendar ji materinska čustva do otrok še niso pešala. Petletnega sinčka je celo večkrat peljala v šolo, če je vedela, da je tedaj poučeval katehet. Prosila ga je: »Gospod kaplan, zavzemite se nekoč za otroka, da bo tudi on postal duhovnik!« Ker so take prošnje in nadle-

govanja postajala prepogosta, so jo doma zaklenili. Po več dni se tedaj ni gnila iz hiše. Srepi pogled se je sčasoma skalil in otroka sta se je začela bati.

V Aniki so zamrla materinska čustva in zasovražila je svoja otroka. V jasnih trenutkih je spoznavala njiju trpljenje in videla, da jih ne čaka nič dobrega. Hotela ju je rešiti očeta in tašče. In njene oči so zaplamtele v čudnem ognju; krepka roka nesrečnice pa je krčevito stiskala ročaj velikega noža... Nenadno ji je mož iztrgal iz roke nož in jo z verigo priklenil k vodnjaku. Zavest jo je zapuščala vedno bolj, le nečesa se je še zavedala: »Mož in tašča sta vsega kriva!«

Sčasoma so pričeli zlobni vaški otroci nagajati nesrečni materi. Bežali so za njo in se norčevali, kjerkoli se je prikazala. V samoobrambi je pobrala na cesti kamen in ga z vso močjo zagnala v gručo otrok. Ker nihče ni bil varen pred njo, so jo spravili v umobolnico. Toda tudi tu je niso bili veseli, saj je zdrobila vse, kar je dobila v roke. Še posteljo je polomila. Ko se je malo pomirila, pa so jo vrnili možu.

Včasih je več dni zaporedoma delala in marsikdo si je mislil, da je že zdrava. Toda ko je sekala drva in se ji je približal sin, je vrgla sekuro proti njemu in ga zadela v stegno. K sreči ga ni

prehudo ranila, ker je bilo rezilo topo.

Mož jo je znova uklenil, a to zdaj ni več pomagalo, ker je hotela z zobmi pregristi verigo. Da si ne bi zdrobila še ostalih zob, so jo odslej privezovali za vrvjo. Tako je prebila marsikater dan.

Lepa jesen se je komaj ločila od mile zime. Za božične praznike se ni bilo snega; na novega leta dan je deževalo.

Takrat je šla k maši tudi Anika. Lase je imela porezane, mokra moška suknja jo je grela le za silo. Čevlji so režali. Raztrgano krilo in preluknjane nogavice so dajale povod neslanim šalam. — Kdor je sam slabo oblečen, se marsikdaj rad norčuje iz drugega, čigar oblačilo je le za spoznanje slabše!

Ker je niso pustili v cerkev, je odrihnila možake, ki so ji zastavljali pot in zavila na kor. Z blaznim pogledom se je ozrla po množici v cerkvi, nato pa se naglo obrnila in sunila fanta od meha, da so orglje nepričakovano utihnile. Potem je zdvijala s kora, si poiskala klop in se malo oddahnila.

Ko je bilo povzdigovanje, se ji je v spominu nekaj utrnulo in zasvetilo. Nenadno je zakričala: »To sem že nekoč videla!« Kakor da se sramuje sama sebe, je odvihrala do vrat, planila na cesto in zginila za hišami...

MARU SKALAN

ROMAN

Sida Silanova

»Poznam vas premalo, zato govorim tako, kakor bi govorila vsakomur, ki bi mi napravil tak poklon.«

»Zato vztrajam pri svojem mnenju, da vam je spreminjanje nepotrebno, gospodična Silanova.«

»V nekem oziru morda, v drugem pa.«

»In kakšen naj bi bil ta drugi ozir?«

»Da gledam po smrti moje matere na marsikaj morda prečrno, gospod doktor.«

»A to ni rezultat našega značaja.«

»Mislite? Morda je res tako.«

»Gospodična, smrt najdražjih je vedno sune z nožem v globino. Rana skeli in razširja bolečino v celoto, toda naposled se vendarle zaceli in smo spet taki, kakršni smo bili. Mislimi moramo na to, da je smrt nekaj neizbežno naravnega, tako rekoč biološka nujnost. Le preko odmetja starega raste novo.«

»To je filozofija zdravnika.«

»Ni filozofija, marveč čisto matematična definicija?«

»In vam je vse le matematična definicija?«

»Bog varuj, gospodična! V vsem o-

stalem sem človek, kakor vsak drugi, dovzeten za vse lepo in globoko.«

»Pravili so mi, da se zdravniki težko otresete dojmov, ki vam jih vcepi seciranje človeških trupel in vidite tudi v ženski le biološko bitje. Je to res?«

»Nikakor. Morda je kje kateri, ki misli in gleda tako, toda vsaj dandanes in med mladimi je izjema. Tako gledanje je mogla ustvariti samo doba vsemo-gočnega znanostnjakstva, ko je bil svet prepričan, da izvira vse iz materije, tudi duša sama. Ta doba je s svetovno vojno zatonila in se gotovo ne vrne več. Današnji zdravnik ve, da se sestoji človek iz dveh delov, iz telesa in duše, ki ju je treba v primeru bolezni tudi ločeno lečiti, a vendar tako, da se naposled zlije v en sam cilj.«

»In se vi poslužujete pri svojih pacientih take prakse?«

»Povsod in vedno; kadar je seveda mogoče.«

»Potem postanete moj osebni zdravnik.«

»Hvala vam za to veliko počastitev in zaupanje. To funkcijo prevzamem z

13

večjim veseljem, kakor bi katerokoli drugo, dasi trdno upam, da mi ne bo treba uporabljati najnovejših zdravil.«

»Za telo ali za dušo?«

»Ne za eno ne za drugo, ker je oboje zdravo.«

»Saj me še niste preiskali, gospod doktor!«

»Dober zdravnik pretipa pacienta lahko tudi že z očmi.«

»In če je bolezen skrita?«

»Nikoli tako, da ne bi ustvarjala vidnih znakov.«

»Torej se glasi vaša diagnoza: popolno zdravje.«

»Telesno in duševno.«

»Hvala vam za trud, in honorar?«

»Pridem sam ponj na Silanovino, ako dovolite?«

»Me bo samo veselilo. Tam je itak do smrti dolgočasno.«

»Potem se oglasim čimprej. Smem priti tudi nenapovedano?«

»Tembolje. Nepričakovano je vedno bolj dobrodošlo, kakor najavljeno; ako seveda ni bolezen, nesreča ali smrt.«

Sida se je nasmehnila in tudi zdravnik je postal veder. Med pogovorom sta prijezdila do Hrušnice in se poslovila. Dr. Frangež je odjezdil proti domu, Sida je pa krenila k sodnikom. Pred

vhodom na dvorišče se je ozrla za je-zdecem in se veselo nasmehnila. Pa tu-di on se je ozrl in ji z zamahom čepice poslal zadnji pozdrav.

Pri sodnikovich je bila zbrana v uti na vrtu glasna družba; poleg sodnika dr. Emila Kasiaka, njegove žene Elvire, hčerke Jasne in sina Branka sta sedela tam tudi sodni pristav Vladimir Petrov-čič in živinozdravnik Franjo Soršak. Ker so moški razpravljali o politiki, sta se ženski razveselili novega obiska.

»Prišli ste prav o pravem času, gospodična Silanova,« je vzkliknila gospa Elvira; »tu sva sredi kričave družbe, pa se vendar dolgočasi.«

»Kakšni kavalirji pa ste to?« je de-jala Sida in se hudomušno nasmehnila.

»Ah, cenjena gospodična,« je hitel Branko Kasnjak, »časi grajskih dam in trubadurskih kavalirjev so že daleč za nami. Razpravljamo o najvažnejših za-devah sodobnosti, dame se pa dolgoča-sijo. Dandanes se mora tudi ženska za-nimati za javna vprašanja. Kaj menite, gospodična Silanova? Ste tudi vi tako staromodni kakor moja mama in sestra?«

»Morda,« je odvrnila Sida in sedla na ponudeni stol. »Vprašanje je — o čem razpravljate?«

(Se bo nadaljevalo)

Neprijetnost stenografskega poklica

SODNIK, KI JE GOVORIL VEDNO ENAKO IN MINISTER, KI JE BIL PIJAN.

Ameriški stenografski listi priobčuje-jo zabavne zgodbe iz življenja ameri-ških stenografov, čijih poklic je v Ame-riki močno razširjen. Zakoni poedinih držav določajo, kdaj je treba poklicati stenografe in na sodiščih je sodni ste-nograf neobhodno potreben. Tako dolo-ča zakon v državi Georgija, da mora sodni stenograf točno zabeležiti zaključ- ni govor predsednika sodišča pred po-rotniki. Neki priletni sodnik se je pri zaključnih govorih vedno ponavljal ta-ko, da med poedinimi govori razen imen ni bilo skoraj nobene razlike.

Nekega dne je zopet govoril, ko pa je pogledal čez mizo, je zardel in ob-molknil. Opazil je namreč, da je sodni stenograf nekam sumljivo povsle gla-vo in da se njegova roka ne premika. Prejšnji dan je bil malo dolgo v veseli družbi in zdaj ga je premagala utruje-nost. »Zbudite se, gospod!« — je zaroh-nel sodnik na ubogega stenografa, — »in zapisujte moj govor!« Stenograf je

pa dvignil glavo in odgovoril mirno: »No, no, menda ne bo tako hudo, saj sem že itak tri stavke pred vami!«

Prav nasprotno se pa pripoveduje o nekem zelo sposobnem južnoafriškem ministru in politiku, ki je bil pa hud pi-janec. Nekoč ga je imel pošteno pod kapo in moral je javno govoriti. Govo- ril je o vsem, kar mu je prišla slina na jezik, brez vsake zveze in dosledno- sti. Naslednjega dne je prišel k njemu stenograf, da bi skupaj popravila govor in ga priredila za tisk. Videč točno za-beležen svoj govor, je minister ozmer-jal stenografa, potem mu je pa nareko-val govor, kakršnega bi imel, če bi bil trezen. Končno je odslovil stenografa z besedami: »Kakor vidim, ste marljiv in nadarjen mladenič, svetujem vam pa, da nikoli ne stenografirate, kadar ste pijani!« Stenograf se je moral seveda molče prikloniti in zahvaliti gospodu ministru za »očetovsko svarilo«.

Nagrade vzornim zakoncem

Lep star običaj se je ohranil v Angli-ji, kjer vzpodbujajo zakonce, da žive složno, da se ne prepirajo, da se med-sebojno ne sumničijo, zlasti pa, da se ne pretepajo. Ceremonija pod imenom »drumow flitch« je prastara navada iz časov, ko še ni bilo ločitev, ko neveste in ženini še niso govorili, da se vzame-jo, obenem pa že odpirali vrat k ločit-vi, če bi bil zakon nesrečen. Ta angle-ški običaj je združen z ustanovitvijo slavnostnega sodnega dvora, pred ka-terega morajo stopiti zakonci, ki hočejo biti nagrajeni za vzorno zakonsko živ-ljenje s šunko. Podvreči se morajo stro-gemu zaslišanju. Priznati morajo, da jim ni žal, da so stopili v zakonski ja-rem, in dokazati, da so živeli celo leto složno, da ni bilo med njimi niti naj-manjšega prepira. Če je vse v redu, jim izroči predsednik sodnega dvora s pisanimi trakovi prevezano šunko in vse mesto slavi srečne zakonce. Žal se je pa ta običaj v mnogih mestih že o-pustil, ker je prihajalo premalo zakon-cev pred sodišče po nagrado za vzorno zakonsko življenje. Mislili bi o nas, so govorili zakonci, da smo taki reveži, da brez njihove šunko ne moremo ži-veti. Neka prepirljiva žena je dejala možu: »Saj lahko sama kupiva šunko, mar ne?« — »Da, toda ti kupuješ mar-sikaj, česar ne potrebuješ,« je odgovo-ril mož in že sta si bila v laseh. Tako sta se morala za šunko obrisati pod nosom.

Japonci za svojega carja

Japonska javnost je zelo razburjena zaradi nekega članka, ki ga je priobčil neki kitajski list v angleškem jeziku, ki izhaja v Šanghaju. Članek opisuje živ-ljenje na japonskem dvoru tako, da je po mnenju Japoncev žaljiv za cesarja in njegovo družino. Japonci so takoj protestirali proti pisanju lista in je bil zato list ustavljen, urednik je pa v za-poru. S tem se pa Japonci tudi še niso zadovoljili. Mislijo namreč, da je za članek odgovoren ves centralni odbor kuomitanga, kitajske nacionalistične stranke. Predsednik odbora Vang-Cing-Vei je zbolel in šel v bolnišnico... Kljub temu pa še ni gotovo, če so se Japonci pomirili.

STAVKA AVTOBUSOV V LONDONU

Ze več dni traja v Londonu stavka avtobusov in ne vozi 938 vozil. Na ta način je brezposelnih 4900 šoferjev in kontrolorjev. Vzrok stavke je ta, da je bil disciplinsko kaznovan šofer Chaplin, ki je povzročil neko prometno nesrečo. Stavkujoči so mnenja, da je bil kazno-van brez vzroka in zato čakajo, da se zadeva povoljno konča.

PROSLAVA DENARJA V AMERIKI

V Ameriki je pričelo teči mleko in se cedi med, kakor pred svetovno vojno. V Philadelphiji se je vršila proslava »Dan denarja«. Proslava je bila izvrše-na na zelo originalen in ameriški način. Avtomobili, natovorjeni s srebrnim de-

narjem, so hiteli po mestnih ulicah. V njih so se vozila najlepša dekleta in me-tala denar po ulicah. Vsak meščan, ki je pobral ta denar, je mogel stopiti v trgovino in kupiti kar si je želel. Nihče pa ni smel od tega denarja vtakniti v žep niti pare. Za avtomobilom je drvelo največ otrok in mladih ljudi, ki so po-brali nad polovico denarja.

Boksar Max Baer se je oženil.

Washingtonski listi poročajo, da se je te dni oženil svetovni prvak v boksa-nju Max Baer z lastnico kavarne Mary Ellen Sullivanovo. Poroka Baerja je iz-zvala v Washingtonu veliko iznenade-nje, posebno začudile so se pa njegove filmske oboževalke. Čudno je samo to, kako se je posrečilo kavarnarici ujeti v svoje mreže popularnega boksarja, ki se je želel vedno zabavati v družbi lepih in zapeljivih filmskih in gledaliških igralk?

Najstarejša republika na svetu.

Miniatura republika San Marino, ki leži v Abruzzih v Italiji, je najstarejša republika na svetu. Osnovana je bila v VI. stoletju in je še do danes ohranila svojo neodvisnost. Za to se ima zahva-liti svojemu geografskemu položaju, iz-ven velikih zgodovinskih cest, po kate-rih so hodili osvajalci na jug. Površina republike meri 59 kvadratnih kilometrov in ima 12 tisoč prebivalcev. Republiko upravlja dva takozvana kapetana ali regenta, ki se menjata vsakih šest me-secev. Prebivalstvo se bavi večinoma z vinogradništvom in lomljenjem kamenja za zidanje.

Hčerka kardinala plesalka.

V Parizu je nastopila kot plesalka gro-fica Donata Vanutellijeva, hčerka biv-šega vatikanskega državnega tajnika kardinala Vanutellia. Nastopala je z veli-kim uspehom tudi v drugih večjih me-stih.

Voh londonskih prebivalcev.

Odvetnik Applebe v Londonu je usta-novil društvo za pobijanje slabih in pro-pagiranje dobrih vohov. Odvetnik nam-reč trdi, da preti ljudem velemest ne-varnost, da izgube svoj voh. Priredil bo v londonski »Queebshalli« razstavo, na kateri bodo razstavljeni vsi predmeti, ki imajo dobre vonje. Vprašanje je samo, če se bodo s tem sporazumeli drugi člani tega društva, ki pravijo: »Kar ene-mu diši, drugemu smrdi!«

Tipični vonji mest.

Veliki popotniki so že zdavnaj ugoto-vili, da imajo neki kraji in mesta svoje posebne vonje. Tako je za Rim rečeno, da diši po svečah, San Francisco po borih, Pariz po kavi, Aden po usnju, po-lotok Malaja po zrelem sadju, zapadna obala Afrike pa po razpadlih in strohne-lih rastlinah. Ostane pa še mnogo kra-jev in mest, za katere bi bilo potrebno ugotoviti po čem dišijo.

Križa psov v Nemčiji.

Po službeni statistiki so v Nemčiji ugotovili, da imajo samo 2.500.000 psov, dočim so jih imeli pred šestimi leti 3 mi-lijone 500.000. Zdi se, da je križa psov v Nemčiji združena s splošno gospodar-sko krizo.

Razno

POZOR!

Damski česalni salon »Zora«, Aleksandrova cesta 19. Vam nudi najcenejše garantirano trajno kodranje ter železno, in vodno ondulacijo po solidni ceni. Nič čakanja, nič zamu-de časa. 3173

Stanovanje

GOSPODA

sprejem na stanovanje in hrano. Vrbanova 28, prišljice, desno. 3172

ODDAM STANOVANJE.

Tvorniška cesta 24. 3170

Prodaj

PRODAM MOŠKO KOLO

v dobrem stanju po nizki ce-ni. Betnavska c. 73. 3171

Kupujte svoje po-trebnščine pri naših inserentih!

Edini slovenski dnevnik na ozemlju bivše maribor-ske oblasti je »Večernik«.

Ze to priprosto dejstvo nalaga našemu mestu in vsemu slovenskemu Podravju očito nalogo poskrbeti za to, da bo mogel uspešno vršiti svoje nacionalno poslanstvo. To pa bo mo-goče le tedaj, ako »Večernik« izpopolni tudi svoje oglase, zlasti male oglase, ki so ne-verjetno poceni. Sedaj žal pogrešamo stotine Slovencev, trgovcev, obrtnikov, posestnikov, zasebnikov itd., ki bi, ko kaj prodajajo, ku-pujejo ali iščejo, morali oglaševati v »Ve-černikovich« malih oglasih. »Večernik« dela za Vas, delajte Vi zanj!